

brojnimi primeri utruje svoje trditve. Ta razprava more zanimati seveda pred vsem le strokovnjaka jezikoslovca.

Sedaj že pokojni o. Evrezbij Fermendžin je izročil akademiji za Starine: „Acta Croatiae ecclesiastica“ z dodatkom in „Prilozi poznavanju diplomatičkoga poslanstva Aleksandra Komulovića medju Slovjene godine 1593. do 1596.“ ter „Martiriji hrvatskih Franjevaca u XVI. i XVII. veku.“ Prof. V. Klaić je podal za Folklorski Zbornik: „Bilježka o vjerovanju u vukodlake na otoku Pazmanu l. 1440“, a za Rad: „Rodoslovje knezova Krbavskih od plemena Gušić“.

Naš rojak dr. M. Murko je podal za Rad vrlo zanimivo razpravo: „Prvi izporedjivači sanskrita sa slovanskim jezicima.“ Razjasnil je v tej razpravi učeni pisatelj, kako je začel izučevati leta 1808. Friderik Schlegel sanskritski jezik in kako je priporočal za izučevanje v tem pogledu posebno slovanske jezike. Omenil je tudi zaslug Rusa Golovkina, Nemca Adelunga in posebno še Poljaka Majevskega, ki ima največ zaslug za poznavanje slovanskih plemen med seboj in s starim indijskim narodom. Majevski je prvi Poljak in sploh prvi Slovan, ki je v obseg svojih študij vpletal ne samo ostale Slovane, temveč tudi najbolj oddaljene njih sorodnike. On je prvi slovanski sanskrtist. Majevskemu so nasledovali med Čehi Anton Jungmann in Jan Kollár, med Hrvati Anton Mihanović in med Nemci Bopp, dokler ni Miklošić po svoji kritiki Boppovih del vnovič osnoval in pospešil znanstvenega prispodabljanja slovanščine s sanskrtom ter s svojo novo metodo in kritičnim duhom presegel vse strokovnjake na tem polju. Ta razprava ni zanimiva samo za jezikoslovca, ampak tudi za literarnega zgodovinarja.

Prof. dr. Scherzer je podal za Rad literarno-zgodovinsko razpravo o srbski književnosti, namreč o prvem najznamenitejšem pisatelju Dositeju Obradoviću. Pisatelj razpravlja o vseh njegovih važnejših spisih ter sklepa, da je Obradović podal v svojih delih narodu za takrat prejako duševno hrano, katere narod ni mogel prebaviti. zato so ga prav malo čitali in da so neki njegovi spisi našli priznanje šele v novejšem času.

Dr. Milan Rešetar je podal razpravo za Starine z naslovom: „Naši lekcioniari srednjega veka.“ Da bi se moglo rešiti vprašanje, kako je nastal hrvaški prevod lekcijonarjev in kako se je dalje nazvijal, razpravlja pisatelj najprej o jezičnih posebnostih najstarejših primorskih lekcijonarjev, med katere se šteje zadarski lekcijonar iz polovice XV. veka, Bernardinov iz leta 1495. in Ranjin, ki je prepisan leta 1508., ali pripada po postanku gotovo XV. veku. Za tem razpravlja pisatelj ob vplivu govornice onega mesta, kjer je prevod obavljen, na prestavljalca kakor tudi na prepisovalce za vse tri omenjene lekcijonarje. Za Starine je se-

stavil E. Laszowski: „Izveštaj o arkivima u Srijemu.“

Vseučiliški profesor in akademik dr. Anton Bauer, ki se med profesorji bogoslovne fakultete bavi največ z modroslovnimi študijami, napisal je za Rad razpravo: „O metafizičkom sustavu Wundtova, dio II.“ Pisatelj nadaljuje svoja raziskovanja o Wundtovem modroslovnem sestavu ter se ozira na noetično njegovo stališče, da si tako pripravi čvrsto podlogo za razsojanje njegovega metafizičnega sestava.

Od akademika dr. M. Kišpatića so sledeče tri razprave, ki so že tiskane v Radu: 1. Dvanaesto potresno izvješće za l. 1895. 2. Trinaesto potresno izvješće za leto 1895. 3. Prilog poznavanju vertikalnoga gibanja jadranskog morskog dna.

Predsednik akademije Josip Torbar je opisal življenje in književno delovanje prezasluznega tajnika akademije dr. Boguslava Šuleka. Ta življenjepis je lep prinos za hrvaško književnost in kulturni razvitek hrvaškega naroda, ker obsega dobo od ilirskega pokreta pa do najnovejšega časa. Ker se je delovanje tega znamenitega pobornika za Slovanstvo in še posebej za Hrvatstvo opisalo prigodom njegove smrti tudi po slovenskih časopisih, mi ni treba na tem mestu o njem poročati obširneje.

Razven tega so za Rad podane od neudov še te-le razprave: Od prof. M. Medića „Ihtiološke bilješke“; od profesorja N. Damina „Lathroductus 13-guttatus“; od prof. E. Doležala „Relacije kod pravilnih poligona, krugu upisanih i opisanih“; od L. Stjepanka „Interpolacija funkcija, koje zove Euler functiones inexplicabiles“; od prof. H. Hranilovića „Teorija razdolja“; od prof. K. Karamate „Prilog odnosima opisana kruga prema do-diznim krugovima kod trokuta“, in od L. Trgovčevića „Rotatorije zagrebačke okolice“.

Tiskala in izdala je l. 1896. akademija pet knjig Rada in sicer z razpravami filologijsko-historične in filozofsko-juridične vsebine tri, z razpravami razreda matematično-prirodoslovnega pa dve. Kot posebno delo je izdala akademija vnovič Daničičevo knjigo: „Akcenti u glagolu.“ Izdan je tudi „Letopis akademije za l. 1895.“ z raznim gradivom. Od

Črnogorska deklica.